

Riny in Boeken

Beste mensen,

Laatst las ik in een stukje van een columniste een beschrijving hoe haar column tot stand kwam: koffie maken en achter de computer gaan zitten voor het stukje, opstaan en kranten gaan opruimen, achter de computer gaan zitten, opstaan en de kat te eten geven, weer achter de computer, opstaan en een wasje in de wasmachine doen, weer achter de computer, opstaan etc.etc.

Ik moest er om lachen want ik herken dit beeld. Soms schrijf ik in een half uurtje mijn voorwoord voor de lezers van onze nieuwsbrief, soms is het bovenstaande ritueel van toepassing zoals nu...

Maar goed: alle taken zoals boven beschreven zijn inmiddels gedaan en we gaan het dus nu echt hebben hebben over boeken en activiteiten waar jullie als lezers in geïnteresseerd zijn.

De kinderboekenweek is inmiddels begonnen. Het thema "geheimen" *sub rosa*, biedt veel mogelijkheden voor scholen om daar wat bijzonders mee te doen.

Sub Rosa betekent geheimhouding en het teken is een roos. In veel kinderboeken spelen geheimen en het oplossen van geheimen een grote rol. Het laatste boek van Paul van Loon, net uitgekomen voor de kinderboekenweek, zit zelfs in zilveren cellofaan verpakt met daarop in grote letters "geheim".

In de kinderboekenweek gaan wij ook dit jaar weer naar een aantal basisscholen met een uitgebreide stand met boeken. Veel ouders vinden het leuk om na de themaviering op school onze stand te bezoeken en zich te laten voorlichten. Vorig jaar is voor de eerste keer de actie "Nederland leest" gestart. De bedoeling is zoveel mogelijk mensen aan het

lezen te krijgen. De bibliotheken delen gratis een (klassiek) boek uit aan hun leden en in de boekhandel is er een prachtige gebonden versie van datzelfde boek te koop voor € 10,-. Vorig jaar was dat het boek "Dubbelspel" van Arion. De actie was een zeer groot succes. Zowel bibliotheek als boekhandel waren snel door hun voorraad heen. Dit jaar is het de "Gelukkige klas" van Theo Thijssen. Zeker in deze tijd met al die discussies over het onderwijs een aanrader! De actie loopt van 19 oktober tot 16 november.

Een actie van geheel andere aard organiseren wij volgende maand. Noteer alvast de datum:

IN DE NACHT VAN 16 OP 17 NOVEMBER WORDT KASTEEL DE KINKELENBURG OMGETOVERD TOT ZWEINSTEIN

VANAF 23.30 UUR ZULLEN ER DIVERSE SPANNENDE GEBEURTENISSEN PLAATSVINDEN EN VANAF 0.001 UUR WORDT DE NIEUWE POTTER VERKOCHT.

RESERVEER NU "RELIEKEN DES DOODS" EN KOM HET FEEST MEEMAKEN, LIEFST VERKLEED.

NADERE INFORMATIE VOLGT.

Tot slot wil ik jullie nog attenderen op de mooie fototentoonstelling van Erny Kahle, die van 8 oktober tot eind december bij ons in de winkel exposeert. Erny heeft veel gereisd en zijn foto's geven een beeld van Afghanistan, Saudi Arabie en Iran in de jaren 70. Verderop in deze nieuwsbrief meer informatie.

Groetjes,
Riny Polman

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten
boeken 67: De Spaanse madame Bovary
- Willem Bosma: Olifant
- Paul Troost: Seventies in Nijmegen
- Activiteiten & Nieuws, aanbevolen
- Colofon en Kunst

De Spaanse madame Bovary

Begin dit jaar besloot uitgeverij Prometheus de omvangrijke roman *La Regenta* van de Spaanse auteur Clarín opnieuw in een gebonden prachteditie uit te brengen. Twee keer eerder, in 1992 en in 2002, probeerde de uitgever voor dit boek voldoende lezers te vinden, beide keren met matig succes. Waarom nu toch een derde poging en waarom hoop ik dat men nu wel in de opzet slaagt?

Afgelopen maand las ik *La Regenta* op aanwijzing van de Nijmeegse hoogleraar Spaanse taal- en letterkunde Maarten Steenmeijer. Voor het literaire programma Radboud Reppen en Roeren *) mocht hij de belangrijkste Spaanse hedendaagse romans aangeven, zonder aarzeling noemde hij als eerste en meest interessante de bijna 700 bladzijden tellende roman van Clarín. Zijn waardering, dacht ik, wordt misschien mede bepaald door het feit dat hij samen met Barber van de Pol de roman heeft vertaald, maar na lezing van deze en de drie andere romans die de hoofdmoot vormden van de aan Spanje gewijde literaire en culinaire avond moet ik – voor zover mijn kennis van de Spaanse hedendaagse roman dat toelaat - hem gelijk geven. *La Regenta* is een prachtige roman, die zich kan meten met de grote, algemeen erkende klassieke literaire vrouwenportretten uit de negentiende eeuw: Tolstoj's *Anna Karenina*, Flauberts *Madame Bovary* en Fontane's *Effie Briest*. De hoogste tijd om een lans te breken voor het boek en de schrijver.

Wie aan de enige vertaalde roman van Clarín, pseudoniem voor Leopoldo Enrique García Alas y Ureña (1852 – 1901), begint, moet zich voorbereiden op een langdurig leesavontuur. De eerste bladzijde levert meteen een proeve van de kunst van het vergelijken. Alles wat in de straten van de oude stad Vetusta ronddwarrelt lijkt op vlinders, op zwermen straatjongens en op kruimels afval, die sluimeren, overhaast opspringen, uiteenstuiven en omhoogklimmen. De zandkorrels, lapjes en strootjes gedragen zich als de inwoners in de tweede helft van de negentiende eeuw in het noordoosten van Spanje, ver van de hoofdstad een gesloten samenleving waarin de verandering van biechtvader voor de jonge, zeer aantrekkelijke en ongelukkig getrouwde Doña Ana Ozores, bijgenaamd La Regenta. Zij dankt haar naam aan haar veel oudere echtgenoot die voor zijn pensionering het hoofd was van de plaatselijke rechtbank en daarom Regente werd genoemd. Alle mannen in Vetusta dingen naar haar gunsten, haar nieuwe biechtvader die zichzelf voorhoudt haar geest te begeren en Don Alvares, de plaatselijke Don Juan. Dit eenvoudige gegeven wordt in

dertig hoofdstukken uitgesponnen en alle aspecten van het leven in een negentiende-eeuwse Spaanse provinciestad komen voorbij. Clarín doet dat op een even uitvoerige als amusante wijze. Hij drijft de spot met de kerkelijke instituties, met de adel, met liberale nieuwlichters en met de opstandigen onder de onderdrukte bevolking. In zijn overdrijving spaart hij ook zijn hoofdpersoon, de naïeve, licht beïnvloedbare Doña Ana niet. Zoals het hoort in de klassieke vrouwenroman is het einde dramatisch en onafwendbaar waardoor je, eenmaal gegrepen door het verhaal, doorleest tot de laatste zucht op de laatste bladzijde.

Een duur boek (€ 49,95), een mooi boek. Van Clarín zou meer moeten worden vertaald. De uitgever hoopt mee te liften op de golven Spaanse bestsellers met *De schaduw van de wind* als hoogste branding. Wanneer je de aanschaf van deze megaseller achterwege laat en je direct *La Regenta* verkiest, spaar je jezelf in alle opzichten en je leest meteen de beste Spaanse roman.

Noud Bles

Clarín: *La Regenta*, uitgeverij Prometheus, 2007 gebonden € 49,95

*) Radboud Reppen en Roeren is het nieuwe, kleinschalige, hoogwaardige en veelzijdige culturele programma in kasteeltje Heyendaal op de campus van de Nijmeegse universiteit. Laatste activiteit: Spaanse literaire maaltijd op 25 september j.l. Eerstkomende Radboud Reppen en Roeren gaat over filosofie en literatuur met Marjolijn Februari en Prof. Paul van Tongeren: dinsdag 27 november, aanvang 20.00 uur.

Informatie: zie www.ru.nl/py rubriek cultuur.

Aanbevolen boeken

Olifant

Het was een rit van bijna anderhalf uur. Al tientallen keren dezelfde route gereden, maar dit keer was het anders. De eerste kilometers waren stil. Figuurlijk gesproken dan, want we zeiden wel wat, alleen weet ik niet meer waar we het over hadden. En dan kan het nooit zo belangrijk geweest zijn. Wat de reis anders maakte waren de verhalen van mijn vriendin. Ze had een boek van Toon Tellegen meegenomen en las eruit voor. Korte avonturen van dieren uit het bos. De olifant kwam steeds terug. Die wilde graag in bomen kunnen klimmen, er zelfs in wonen ooit. We sloegen andere stukken over om aan de weet te komen of het de olifant zou lukken.

Achter het stuur bedacht ik mij dat het natuurlijk onzin is: olifanten klimmen niet in bomen. Maar deze olifant wilde het graag en gaf niet op. Het boek is nog niet uit en dus is mij niet bekend hoe het met de olifant afloopt, maar ik vermoed dat hij uit bomen blijft vallen en nooit z'n wens ziet uitkomen.

Mijn vriendin is onderwijsassistente en weet dat kinderen geboeid zijn door zulke verhalen. Die denken niet na over of iets wel of niet kan. Het liefst zien ze de olifant de top bereiken. Dat dat niet gebeurt, roept de vraag op: waarom? Waarom is voor kinderen een belangrijke vraag. Volwassenen noemen het zin. Wat is de zin van ons bestaan, bijvoorbeeld. Waarom valt die olifant nu steeds uit de boom?

Van 3 t/m 13 oktober is het Kinderboekenweek. Een prijzenswaardig initiatief, want lezen is erg belangrijk. Je vergroot je kennis, je leert wat fantasie is, je inleven gaat beter en je vertelt

anderen misschien over wat je meemaakte. Zo heb ik vroeger diverse keren voor de klas gestaan om aan de hand van uitgeknipte plaatjes mijn verhaal te vertellen. Ik zou het nog wel willen, maar kan het niet meer omdat mijn wereld al veel te groot is. Kinderen hebben daar nog geen last van. De voor hen geschreven boeken zijn daarom vaak veel meer dan een verhaal alleen. Daar kom je achter als je onderweg bent en iemand je voorleest. Waarom lukt het een olifant niet om in bomen te klimmen? Toon Tellegen zal ongetwijfeld dezer dagen vaak over de toonbank gaan.

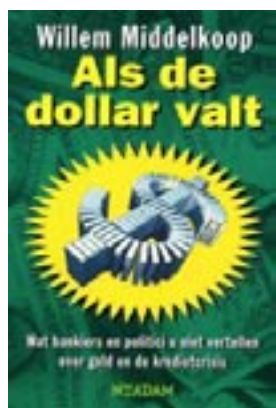
Willem Bosma

Expositie fotowerk van Erny Kahle

Sinds 8 oktober exposeert onze dorpsgenoot, maar vooral ook wereldreiziger Erny Kahle zijn foto's uit de jaren 70. Prachtige beelden, welhaast gepolijst. Afgedrukt op linnen en ingelijst op verschillende manieren, zien sommige van zijn werken er als een schilderij uit.

Aan elk detail is de uiterste aandacht besteed. Erny is een mens met oog voor detail, zoals hij de mens in de wereld waarin hij leeft weet vast te leggen....enfin komt u zelf maar kijken om dat te beoordelen.

Aanbevolen boeken

Agenda & Activiteiten

17 oktober tot 20 maart: moderne klassieken, leeskring in bibliotheek van Gendt onder leiding van Noud Bles.

8 oktober tot 9 december: fotoexpositie Erny Kahle bij Boekhandel Polman

In de nacht van 16 op 17 november een spannende en sfeervolle presentatie van de Nederlandstalige Harry Potter 7 in de Kinkelenburg te Bemmelen

Seventies in Nijmegen

Ik heb begrepen dat de Nijmeegse gemeenteraad binnenkort een besluit neemt over wat het imago van de stad moet worden. Wordt het De oudste stad van Nederland, City of health, Vierdaagsestad of Havana aan de Waal?

Staan de raadsleden een beetje met beide benen op de grond, dan maakt City of health geen schijn van kans, want nog geen twee jaar geleden stierven patiënten bij bosjes na een hartoperatie in het lokale ziekenhuis.

Op de Vierdaagse zijn ze daar enorm trots, maar moet je het hebben van een sjokkende en zwetende meute die eindeloos 'We zijn er bijna' zingt? Komt er een passend imago als Havana aan de Waal aangewaaid, dan lachen ze daar om, terwijl het toch iets zegt van de inborst van de katholieke stad die altijd in dogmatische varianten van een of ander geloof heeft geëxcelleerd. Immers, zijn ze in Nijmegen marxistisch, feministisch of groen, dan zijn ze het ook in extremis. Is het trouwens niet typerend voor een stad zonder identiteit om je kunstmatig een aanzien aan te moeten meten?

Toch heeft Nijmegen wel degelijk iets te bieden. Na bijna veertig jaar kaalslag is de Waalkade opgeknapt met een staatscasino en veel horeca, en na jaren is het centrum door toedoen van een Amsterdamse architect met een koopgoot opgeknapt. En dan is er het als *creijatief* aangeduide linkse verleden van de jaren zeventig.

Het was leuk in die jaren, begrijp ik uit het boek *70's in Nijmegen, tien kreative aksiejaren* -mijn god, wat is dit soort quasi-gemakkelijke spelling toch lastig. Het waren jaren die ik, geboren en getogen Nijmegenaar, bewust heb meegemaakt. Ik herinner me nog heel goed hoe ik, op weg naar een receptie, in rokkostuum stond te kijken naar een van de eerste Vietnamdemonstraties, niet wetend dat ik enkele maanden later omgeturnd, zoals dat toen heette, zelf mee zou lopen om die vermaledijde Amerikanen op betere gedachten te brengen. Ook de bezetting van de Aula van de KU vond ik eventjes leuk, maar de alles-beter-wetende marxistische leiders wisten mij té precies hoe de wereld in elkaar stak. Daarom turnde ik maar snel om naar het hippiedom waar individualiteit wel op prijs werd gesteld, en spendeerde een hoop tijd aan het roken van erg lange sigaretten.

De tien *creijatieve aksiejaren* zijn dan ook grotendeels aan me voorbij gegaan. Voor mij geen flikkerkaffees, mannenpraatgroepen (bah), straattejater, Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland (KEN), pottengrot, socialistische evangelisatie in de arbeiderswijken of anale omgang met uitgetreden priesters. Gewoon *flippen* op de tijdgeest was al heavy genoeg. De in ribfluwelen Levy-pakken geklede grauwe wereldverbeteraars marcheerden ook wel zonder mij. Wie het allemaal heeft meegemaakt, kan het nog eens herbeleven in het mooi vormgegeven boek *70's*

in Nijmegen, tien kreative aksiejaren. Of die jaren werkelijk zo creatief waren, valt te betwijfelen. In contrast met de duffe jaren vijftig waren ze dat in elk geval wel, maar de marxistisch-leninistische en maoïstische actievoerders vertegenwoordigden nou niet bepaald de verbeelding die aan de macht moest komen. Zelden zo'n stelletje rigide types meegemaakt. Het verhaal van de Nijmeegse literator Frans Kusters uit *Het Chaplinconcours* dat in de *70's in Nijmegen* is opgenomen, is wat dat betreft karakteristiek: elkaar bevechtende splintergroepjes die veel vergaderden over de linkse heilsleer.

Het waren die groepjes die Nijmegen het imago bezorgden waarmee de provinciestad landelijk bekend is geworden: rechtlijnige doordrammers die maar niet konden ophouden om universiteitsgebouwen te bezetten. Nog erger was het imago dat de Nijmeegse hoogleraar Dries van Agt de stad als minister bezorgde. Om hem een beetje bij de tijd te houden voelden feministen zich gedwongen de arme man met gebruikte maandverbanden te bekogelen en met zijn archaïsch taalgebruik solliciteerde hij naar een rol als burgemeester in de tv-serie Swiebertje. Arm Nijmegen. Nee, *ludiek* waren ze in Nijmegen maar heel matig. Het waren uiteindelijk de kunstenaars, de rokers en de drinkers, en natuurlijk de dromers en de denkers die, zoals overal in ons land, werkelijk creatief waren. Maar in Nijmegen waren dat er te weinig om de stad een passend imago te geven.

Dichter/hogleraar Anton van Duinkerken betitelde Nijmegen ooit als te zuidelijk om geen carnaval te kunnen vieren en te noordelijk om het wel te kunnen. Dat is Nijmegen ten voeten uit: tussen de wal en het schip... in alles.

Paul Troost

Hans Timmermans (samenstelling). *70's in Nijmegen, tien kreative aksiejaren*. €19,90

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Willem Bosma
- Paul Troost
- Riny Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419

Eindredactie:

- Frans Polman

W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl